

10 LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN ORGANISOINTI SEUDULLA

Kasvatus-, valistus- ja tiedotussuunnitelman tarkoituksena on luoda perusta jatkuvalla liikennekasvatustyölle, jonka avulla vaikutetaan ihmisten asenteisiin ja käyttäytymiseen liikenteessä. Liikenneturvallisuuksuustyön kehittämis- ja organisointisuunnitelma on laadittu seudun kuntien yhteisenä seudullisena prosessina. Tällä tavoin on tuotettu seudun liikenneturvallisuuksuustyölle yhteiset tavoitteet. Suunnitelman systemaattinen toteuttaminen saa kunkin hallinnonalan sekä kunnan toimimaan omalta osaltaan tavoitteiden mukaisesti. Suunnitelmassa on määritelty myös konkreettisia toimia toteutettavaksi lähitulevaisuudessa (toimintasuunnitelmat). Suunnitelmallisen toiminnan takaa-
miseksi kaikille hallinnonaloille on nimetty vastuuhenkilöt, jotka huolehtivat omalla tahollaan suunnitelman toteuttamisesta.

Toimintasuunnitelmien laadinnassa ja toteutuksessa keskeisessä roolissa ovat olleet henkilöt, jotka päivittäisessä työssään ovat tekemisissä eri ikäisten kuntalaisten kanssa. Tällä on pyritty varmistamaan, että toiminta on osa päivittäistä työtä, toteutus on taloudellisesti, ajallisesti ja henkilöresurssien perusteella mahdollista, toiminta on mielekästä ja se kiinnostaa kohderyhmää ja toteuttajat hallitsevat asiansa.

10.1 Liikenneturvallisuuksuustyön kehittämisprosessi suunnitelman aikana

Liikenneturvallisuuksuunnitelman laatiminen on jo sinällään tärkeä prosessi liikenneturvallisuuksuustyön tehostamiseksi. Työn aikana kuntien ryhmät ja mukana olevat sidosryhmät joutuvat miettimään liikenneturvallisuuksustilannetta, liikenneturvallisuuksuustyötä sekä kehittämisen mahdollisuuksia. Myös tyhmien toiminnan kannalta prosessi on merkittävä, sillä suunnittelutyön aikana kuntien ryhmät ovat kokoontuneet kaksi kertaa ja seudullinen ryhmä useita kertoja. Nämä ryhmät ovat organisoituneet työn aikana ja kuntien kokouksissa on sovittu työn jatkosta. Tämä suunnittelutyön aikana käynnistetty kokouskäytäntö toimii pohjana myös tulevassa liikenneturvallisuuksuustyössä, jossa nykytilan ja kehittämisen asemesta ryhmän päähuomio kiinnittyy käytännön liikenneturvallisuuksuustyöhön.

Etelä-Päijät-Hämeen liikenneturvallisuuksuustyön kehittämisprosessi alkoi nykytilanteen selvityksellä vuoden 2007 alusta. Nykytilanne kartoitettiin työn ohjausryhmälle sekä kuntien liikenneturvallisuuksuryhmiin kohdistuneella kyselyllä.

Kyselyssä sekä ohjausryhmän kokouksissa oli huomattavissa myönteinen tahtotila seudullisen liikenneturvallisuuksuustyön kehittämiselle. Myös Etelä-Päijät-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa oli päätetty seudullisen liikenneturvallisuuksuryhmän perustamisesta. Näillä perusteilla seudulle kehitettiin seudullinen liikenneturvallisuuksuryhmä.

Ensimmäisessä (14.3.2007) KVT-seminaarissa käsiteltiin hallintokuntien järjestäytymistä, toimintasuunnitelmia ja erilaisia liikenneturvallisuustyön organisomismalleja (luku 8.7.). Työtä jatkettiin kuntien liikenneturvallisuusryhmien kokouksissa, joiden tuloksena:

- Seudullisen liikenneturvallisuusryhmän lopullisen organisoinnin määrittäminen
- Hallintokuntien toimintasuunnitelmien läpikäyminen ja seudullisen liikenneturvallisuusryhmän toimintasuunnitelman lähtökohtien määrittäminen.

Kuntien liikenneturvallisuusryhmien kokouskierroksen sekä 1- liikenneturvallisuusfoorumin yhteydessä laadittiin liikenneturvallisuustyön kasvatus- valistus- ja tiedotustyön alustavat toimintasuunnitelmat lähivuosille. Hallintokuntien toimintasuunnitelmat ovat kappaleessa 9.

Työn tavoitteita ja käytännön mahdollisuuksia arvioitiin työpajassa 15.10. Tuon työpajan tuloksena:

- Seudun painotus liikennekasvatustyöhön on oikea
- Tiedon kulku eri tahoille on tärkeää; luottamushenkilöt, kuntalaiset ja It-ryhmät
- Liikenneturvallisuus –toimija malli syytä ottaa harkintaan, kunhan nähdään miten ryhmät lähtevät toimimaan ja toimintasuunnitelma toteutumaan
- Liikenneturvallisuusongelmia asenteiden höltyminen; ajonopeudet, alkoholi, turvavälineet

10.2 Liikenneturvallisuustyön nykytila seudulla

Seudun liikenneturvallisuustyön nykytilannekartoitus toteutettiin asiantuntijakyselynä keväällä 2007. Kyselyyn vastasivat kuntien liikenneturvallisuusryhmien jäsenet. Seudun liikenneturvallisuustyö ei vastaajien mielestä ole ollut viime vuosina riittävän aktiivista. Tehty työ on ollut mielekästä, mikä antaa hyvän pohjan toiminnan kehittämiseksi. Työajan ja rahoituksen puute koettiin isommalta osin työtä haittaaviksi. Näistä työajan puute koettiin hieman suurempana ongelmana. Liikenneturvallisuussuunnitelman uskottiin yksimielisesti auttavan kuntien liikenneturvallisuustyössä ja lähes yhtä yksimielisesti toivottiin päätöksentekijöiden vahvempaa sitouttamista liikenneturvallisuustyöhön. Materiaalin saatavuudessa koettiin olevan jonkin verran ongelmia. Eniten materiaalin puutteen kokivat ongelmana koulu puolen vastaajat.

Tukea liikenneturvallisuustyöhön vastaajat kaipasivat Tiehallinnolta, Liikenneturvalta ja yritys sektorilta. Poliisilta on koettu saadun jo aiemmin tukea liikenneturvallisuustyöhön.

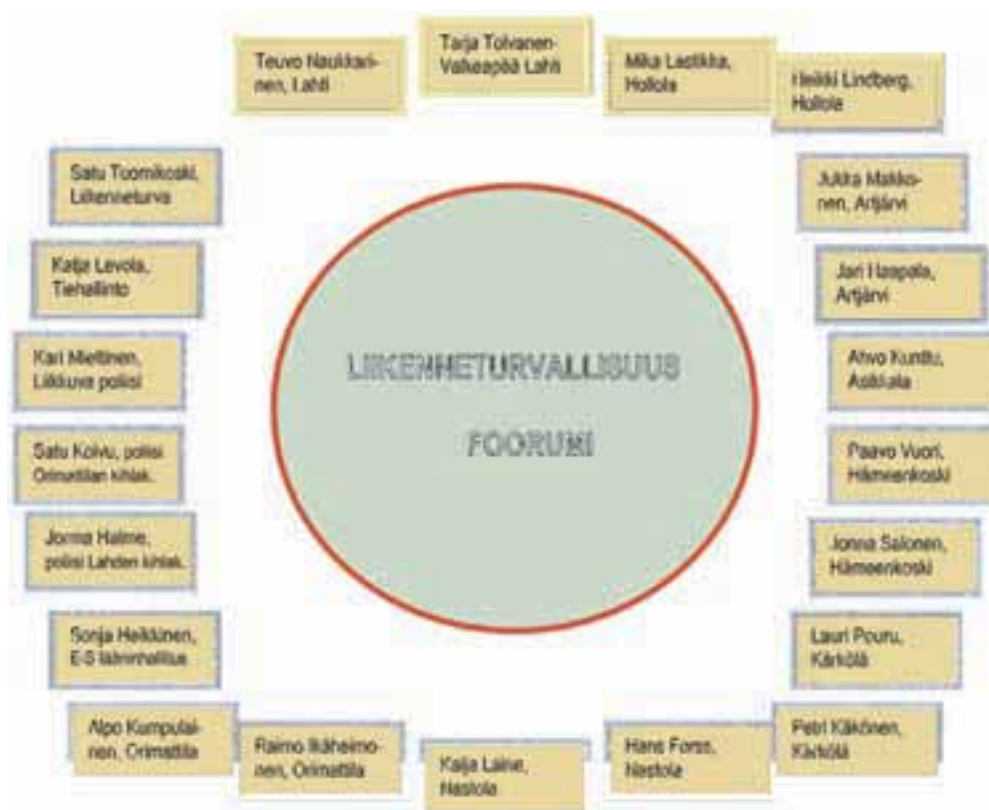
Työn aikana liikenneturvallisuustyö on aktivoitunut, eri hallinnon alat ovat saaneet edustajan liikenneturvallisuusryhmään ja sekä seudullinen että kunnalliset liikenneturvallisuusryhmät ovat kokoontuneet.

10.3 Liikenneturvallisuuksuustyön organisoiminen seudulla

Seudun liikenneturvallisuuksuryhmä

Työn aikana seudulle nimettiin liikenneturvallisuuksufoorumi, jonka on määrä jatkaa suunnitteluhankkeen jälkeen toimintaansa seudullisena liikenneturvallisuuksuryhmänä. Seudullisessa liikenneturvallisuuksuryhmässä on edustus kaikista kunnista ja eri hallinnonaloilta. Seudullinen liikenneturvallisuuksuryhmä vastaa työn aikana laaditun toimintasuunnitelman toteutumisesta.

Kunnissa on lisäksi olemassa liikenneturvallisuuksuryhmät. Kuntien ryhmien tehtävänä on paikallisten liikenneturvallisuuksuongelmien esiin nostaminen ja toiminnan edistäminen kunnan sisällä. Pääpaino liikenneturvallisuuksuustyössä on kuntien ryhmillä, joiden toiminta tehokkaimmin tavoittaa kuntalaiset. Seudullinen ryhmä koordinoi yhteistyötä eri hallinnon alojen välillä sekä tukee kuntien ryhmien työtä mm. yhteisten teemojen valinnassa ja tiedottamisessa.

Kuva 10.3-1 Liikenneturvallisuuksufoorumin kokoonpano

Kuvassa 10.3-2 on esitelty seudulle kehitetty KVT-työn organisoimismalli. Malleja on käsitelty tarkemmin luvussa 8.7. Etelä Päijät-Hämeen liikenneturvallisuustyöstä vastaavat ensisijaisesti kuntien liikenneturvallisuusryhmät. Seudullisen ryhmän roolina on edistää yhteistyötä hallintokuntien välillä, saada aikaan synergiaa tiedotuksessa ja toiminnassa sekä tukea kuntien työn ideointia, järjestää osaltaan rahoitusta liikenneturvallisuustyölle ja liikenneturvallisuustyön seuranta.

Kuva 10.3-2 Seudullinen liikenneturvallisuustyön organisointi

Kuntien liikenneturvallisuusryhmät

Seudun kunnissa on pääosin ollut olemassa olevat liikenneturvallisuusryhmät. Osaan kunnista ryhmä nimettiin vasta työn aikana. Kuntien liikenneturvallisuusryhmät vastaavat tulevaisuudessa ensisijaisesti seudulla tehtävää liikenneturvallisuustyöstä. Liikenneturvallisuusryhmissä on edustus kaikista hallintokunnista sekä tarvittavista sidosryhmistä. Ryhmien tukena ovat laaditut suunnitelmat sekä kuntakohtaisessa tarkemmin määritellyt ryhmien tehtävät.

Kunnan ryhmällä on tärkeä rooli seurannassa ja kuntaryhmien on syytä nimetä henkilö vastaamaan seurantatietojen kokoamisesta eri hallinnon aloilta sekä liikenneturvallisuustilanteesta. Seuranta on tärkeää mm. rahoituksen saamiseksi kuntien It-ryhmien toimintaan.

Taulukko 10.3-1 Kuntien liikenneturvallisuuksryhmien kokoonpano

Artjärvi	Asikkala	Hollola	Hämeen- koski	Kärkölä	Lahti	Nastola	Orimattila
Anna Major	Mirja Rantanen	Jorma Kainulainen	Paavo Vuori	Marja-Liisa Tapanila	Johanna Lahtimo	Hans Forss	Merja Hytönen
Jari Haapala	Aija Viikkilä	Seppo Tiainen	Tero Heinonen	Petri Käkönen	Heikki Vuori	Kaija Laine	Jari Railio
Jukka Makkonen	Ahvo Kunttu	Heikki Lindberg	Jonna Salonen	Lauri Pouri	Matti Hoikkanen	Tarja Vesikko	Marja Borg
Tiina Lepistö	Samuli Kantola	Eero Eho	Markus Rantsi	Merja Joutjärvi	Ritva Jokinen	Viljo Leppänen	Katja Jokelainen
Tuija Jussila	Merja Kommeri	Taina Pitkäsalo	Reijo Eloranta	Maire Suominen	Teuvo Naukkarinen		Raimo Ikäheimonen
Kimmo Kuparinen	Mika Forsberg	Eeva Mikkilä	Ari Löppönen / poliisi		Mervi Heininen		Martti Heinonen
Satu Koivu / poliisi		Mika Lastikka			Virpi Heino		Alpo Kumpulainen
		Johanna Kallioma			Tarja Tolvanen-Valkeapää		Tero Seppänen / poliisi
		Asko Raita / poliisi			Eero Taivainen		Satu Koivu / poliisi
		Jaakko Arvela / autokoulu			Pauli Turunen		
					Mikko Markkula / Koiviston auto		
					Liisa Aaltonen / Osuuskauppa		

10.4 Jatkotoimenpiteet ja seuranta

Toteutus käytännössä

Sekä seudullinen liikenneturvallisuuksryhmä että kuntien liikenneturvallisuuksryhmät tulevat kokoontumaan jatkossa vähintään vuosittain. Seudullisen liikenneturvallisuuksryhmän tehtävänä on koordinoida seudun liikenneturvallisuuksuostointia. Pääpaino käytännön työssä on kuitenkin kuntien ryhmillä.

Tärkeää on, että ryhmät pyrkivät etenemään työssä pienin askelin ja toteuttamaan niitä toimia joihin resurssit riittävät.

Toimintasuunnitelmat toimivat tämän työn apuvälineenä. Toimintasuunnitelmista on helposti nähtävissä lähivuosille suunnitellut koulutus-, valistus- ja tiedotustyön teemat ja tavoitteet, toimenpiteet, toiminnan ajoitus, yhteistyötahot, vastuuhenkilöt sekä seurantamenetelmät. Toimintasuunnitelmia päivitetään tarpeen mukaan esim. vuosittain tai kerran kahdessa vuodessa ryhmien kokoontumisissa.